

74-1-Yeryüzündeki denizlerin ve okyanusların---hiç bitmeyeceği sanılıyordu; ancak---öyle boyutlara vardı ki ticari değeri olan deniz canlılarının büyük bir bölümünün nesli---

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) balıklarının – kazanç – ortadan kaybolmak üzere

B) güzelliklerinin – gelişme – yok oldu

C) zenginliklerinin-kaynakların bilinçsiz kullanımı-tükenme tehlikesiyle karşı karşıya*

D) canlı varlıklarının – küresel ısınma – değerini yitirdi

E) su ürünlerinin – aşırı tüketim – oldukça azaldı

2-Çekimi bitmiş bir filmin makarasını elinize aldığınızda filmin başlangıcı, ortası ve sonu aynı anda oradadır. Film, anlattığı zamanın ötesinde de var olacaktır. Anlatılanlara kendini kaptırıp gitmek, tadını tümüyle çıkarmak için filmin makineye takılıp merceğin önünden kare kare geçirilmesi gerekir. Her filmin görülmesi için bir mekâna, bir zamana ihtiyaç vardır. Böylece biletini alıp oturduktan sonra sinemanın dışında olanlar unutulur ve film senin için başlar. Bu parçadaki altı çizili sözle aşağıdakilerden hangisi anlatılmak istenmiş olabilir?

A) Aynı filmin farklı izleyicilerde farklı izlenimler bırakması*

B) Yönetmenin anlatmak istediği ile perdedekinin aynı olmadığı

C) Filmlerdeki öykülerin zaman-mekândan bağımsız olduğu

D) Aynı filmin, farklı ortamlarda-zamanlarda farklı değerlendirildiği

E) İzleyicilerin, filmleri bir ders çıkarmak üzere izlemesi gerektiği

3-Bir yazının tadı, sözcükleri giydirmekte, koşturmakta, sıçratmakta ve onlara diz çöktürmekte gizlidir. Her sanatçı sözcüklere diz çöktürebilir mi? Üstesinden kolayca gelinecek bir iş değildir bu. Öncelikle, o dilin bütün girdisini çıktısını çok iyi bilmeyi gerektirir. Dilin olanak ve yeteneklerini tanımayan bir sanatçının önünde diz çökmez sözcükler.

"Sanatçının sözcüklere diz çöktürmesi" sözünüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) özensiz cümleler arasında sıkışıp kalmamak

B) Sözcük seçimiyle, her yapıtına farklı bir boyut kazandırmak

C) Sözcükler üzerinde fazla durmadan üretken olmaya çalışmak

D) Sözcüklerin gündelik kullanımlarıyla yetinmeyip onlara yeni ve özgün anlamlar yüklemek*

E) Okurun dil duyarlığını geliştiren yapıtlar ortaya koymak

4-(I) Ankara'da köpek balıklarıyla yüzmek ister misiniz? (II) "Ankara", "köpek balığı" ve sözcükleri ancak bir şakada yan yana gelebilir, deyip ciddiye almamazlık etmeyin bu soruyu. (III) Ankara'da yeni açılan devasa akvaryumdan söz ediyorum. (IV) Türkiye'nin bu en büyük akvaryumunda 12 bin balık yaşıyor. (V) Bugüne kadar balıkla ilişkisi tava ve ızgarayla sınırlı olan Ankarallılar için alışılmadık bir yer... Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I'ncide, merak uyandırılmaya çalışılmıştır.

B) II'ncide, uyarıda bulunulmuştur.

C) III'üncüde, açıklama yapılmıştır.

D) IV'üncüde, kanıtlanabilir veri kullanılmıştır.

E) V'incide, kesinlik belirtilmiştir.*

5-I-Sözcükleri ustalıkla kullanma yeteneğiyle ün salmış arkadaşlarımız olmuştur.

II. Kullandıkları dille çok sıkıcı konuları bile özel bir renge büründürebildikleri için onların e-postalarını veya telefon mesajlarını da keyifle okuruz.

III. Örneğin, ünlü Çek yazar Franz Kafka, gündüzleri sigorta memuru olarak çalışan biriymiş.

IV. Her gün aramızda gördüğümüz bu insanların önemli bir yazar olabileceğini aklımıza getirmeyiz.

V. Onun arkadaşları da içerdiği ince mizah ve zarif üslubu nedeniyle, yazdığı rapor ve tutanakları sabırsızlıkla beklemiş. Yukarıdaki numaralandırılmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için hangileri yer değiştirmelidir?

A) I ile II B) I ile V C) III ile IV* D) II ile III E) IV ile V

6-(I) Denemede genellikle bilgi vermek yerine, düşüncenin nasıl bir gelişim gösterdiğinin ortaya konması istenir. (II) Deneme yazarından, varacağı yeri bilmeden yazması beklenir. (III) O, tüm olasılıkları gösterdikten sonra denemenin bir yerinde konuyla okur arasından çekiliverecektir. (IV) Veya vardığı sonuçların başkalarınınkine benzemeyen, "kendini" sonuçları olduğunu hissettirecektir. (V) Dıştan, bilimsel ön çalışmalarından değil; içten kendi düşüncesinden, kendi bilgilerinden, kendi birikiminden güç alacak, yazarken belirlediği yolda tek başına yürüyecektir. Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili hangisi yanlıştır?

A) I.'de, denemenin temelini düşüncenin oluşturduğu belirtiliyor.

B) II.'de, yazarın, yazının akışına göre yazması gerektiği belirtilir.

C) III. cümlede, yazarın, okuru konuyla baş başa bıraktığı söylenir.

D) IV.'de, sonuçların toplumca benimsenmesinin istendiği belirtilir.*

E) V. cümlede, deneme yazarının bilimsel veriler yerine, kişisel görüşlerini ortaya koymasına gerektiği belirtiliyor.

7-(I) 1980'li yıllarda şiirin bizce en önemli temsilcisi olan Fergan Ozelli'nin en önemli yanı, geleneksel şiirin dışında durup kendine has modern bir dil anlayışının takipçisi olması. (II) Bu şiir, kendi içinde bocalasa da birtakım tekil şairlerden çok uzak esinler olsa da dönemin modernist tavırlarıyla yakın akrabalık kurmuyor. (III) Şair, hep kendinin olan bir şiiri kurmak için yoğun mücadele veriyor. (IV) Dönemin şiir kulvarlarına sıkı sıkıya bağlanıp bir estetik çabaya hapsolmüyor. (V) Örneğin, 1980'li yılların eğilimlerinde yer almayan ironiyi açıkça önemseyen nadir şairlerden biri. (VI) Ama ne Garip akımıyla ne de Metin Eloğlu, Salâh Bırsel, Can Yücel üçlüsünün ironik tavrıyla açık akrabalığı bulunuyor. (VII) Bu noktada, Özelli şiirinin bu dönem biraz savruk olduğu, şiirde sıkı ayıklamacılığa özen göstermediği söylenebilir. Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde olumsuz eleştiri vardır?

A) I. ve III. B) II. ve VII.* C) III. ve V. D) IV. ve VI. E) VI. ve VII

8-"Deneme, bir gezinti gibidir." der, bir düşünür. Keyfince bir dolaşımdır, bir iş yolculuğu değildir. Deneme türündeki yazıları okumanın bunca keyifli oluşunu bu gezintiye borçluyuz. Denemede kalemin o özgürce salınışı, istediği yerde eğlenip istediği yerde yere dokunmayı, günlük güneşlik bir sabah vakti ya da bir ikindi gölgeliğinde keyfince dolaşmaya benzer. Sıkıntının, telaşın adı okunmaz böyle gezintilerde. Gidilecek ille de bir yer, ispatlanacak fikirler yoktur. Kürekler aheste çekilir. Herkesin harcı değildir böyle yürüyüşler, ehlikeyiflere özgüdür. Cenap Şahabettin mi dediniz, Tanpınar mı? Hele Ataç... Hepsisi de keyfine düşkün adamlardır. Deneme yazarken yaptıkları, zevkli bir zihin gezintisinden başka bir şey değildir. Bu parçadan denemeye ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

A) Sıkı kurallara bağlı olduğu

B) Bir düşüncüyü kanıtlamayı amaçladığı

C) Yazarlarının tümünün başarılı olduğu

D) Başka edebî türleri bünyesinde topladığı

E) Okuruna hoşça vakit geçirttiği*

9-Aşağıdaki cümlelerin hangisinde görme ve dokunma duyularına seslenen ayrıntılar bir arada verilmiştir?

A) Bursa ipekli gibi yumuşak, sarı, dalgalı saçlarını okşadıkça, bir mutluluk duyuyordu.*

B) Sararmış kâğıt parçasındaki şiiri okudukça anıların, eski günlerin içine dalıyordu.

C) Adamın gürültülü, peltak konuşmasını dinledikçe sıkıntıdan terliyordu.

D) Uzayıp giden bu çorak, bomboz topraklara baktıkça içine bir sıkıntı çöküyordu.

E) Erzurum taşından yapılmış yüzüklere, işlenmiş renk renk kolyelere hayranlıkla bakıyordu.

10-(I) **Ibn-i Sina'nın El-Kanun fi't Tıb** adlı tıp kitabı, Avrupa üniversitelerinde, 600 sene boyunca ders kitabı olarak kullanılmıştır. (II) İlk defa 12. yüzyılda Gerard of Cremona tarafından Latinceye çevrilen El-Kanun fi't Tıb'in daha sonra çeşitli ülkelerde 87 değişik tercümesi ve baskısı yapılmıştır. (III) **Razi'nin El-Hâvi adlı eseri** El-Kanun fi't Tıb'in yanında 17. yüzyılda Frankfurt Üniversitesinin eğitim ve öğretim materyali içinde yer alırdı. (IV) 17. yüzyılın ortalarına kadar Montpellier ve Louvain Üniversitelerinde zorunlu ders kitabı olarak kullanılan **El-Kanun fi't Tıb**, gelmiş geçmiş tüm ders kitapları içinde en uzun süre hizmet vereni olmuştur. (V) **El-Kanun fi't Tıb'dan** Brüksel Üniversitesinde 1909 yılında bile bir tıp eseri olarak faydalanılmaktaydı. **Hangisi, anlatım akışını bozmaktadır?** A) V. B) IV. C) III.* D) II. E) I.

11-I-**Magmatik kayaçlar**, magmanın yeryüzüne çıkıp ya da yer kabuğu içinde yüzeye yakın bir yere kadar yükselip soğumasıyla meydana gelmiştir.

II. **Metamorfik kayaçlar ise magmatik ve tortul kayaçların sıcaklık, basınç ve kimyasal olaylar sonucunda değişikliğe uğramasıyla oluşmuştur.**

III. **Yeryüzünün malzemesi olan veya diğer bir deyişle yer kabuğunu oluşturan kayaçlar, jeolojik olarak üçe ayrılır:**

IV. **Tortul kayaçlar**, daha önceden var olan kayaçların rüzgâr ve akarsu gibi dış etkenlerle aşınıp kırılması ve başka ortama taşınarak katmanlaşmasıyla son şeklini almıştır.

V. **Magmatik, tortul ve metamorfik olarak adlandırılan bu kayaçlar, çeşitli minerallerin bir araya gelmesiyle oluşmuştur. Bu cümleler anlamlı sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?**

A) I.* B) II. C) III. D) IV. E) V. (III-V-I-IV-II)

12-Birçok yazardan farklı olarak ilk öykülerimi geç yayımladım. Çünkü gerçek bir **öykünün nasıl yazılması gerektiği konusunda yeterli bilgi ve birikimim olmadığını düşünüyordum. Başından beri öykücü olmayı tasarlamıştım ama ----. Yazmaya başlamadan önce kendimi geliştirmek için uzun süre çaba harcadım.** Bir de edebiyat dünyasına çeviriyle girdiğim için dilimde çeviri kokusu olmasın istedim. **Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?**

- A) çeviri konusunda çalışmalarımı henüz bitirmemişim
B) üzerinde düşündüğüm birkaç öyküm vardı
C) o zaman öykü yazmak ilginç gelmediği için kısa süre bekledim
D) dil konusunda da eksiklerim olduğundan öykü yazmaya hazır değildim*
E) ünlü yazarların öykülerinin çok satıldığını biliyordum

13-(I) Dünya tarihinin en önemli sanatçılarından biri olan **Leonardo Da Vinci**, Rönesans İtalya'sının en önemli ustaları arasında sayılır. (II) Ressam, heykeltıraş, mühendis, mimar ve bilgin olan **Leonardo Da Vinci**, 1452'de Vinci kasabasında doğmuş, yaşamının büyük bir bölümünü Floransa ve Milano'da geçirmiştir. (III) **Leonardo Da Vinci'nin hayatı ve eserleri pek çok araştırma ve esere konu olmuştur;** bunlardan biri sanatçının yaşamıyla ilgili en kapsamlı çalışma olarak nitelenen İtalyan RAI televizyonunun 1972'de **hazırladığı belgeseldir.** (IV) **Belgeselde** Da Vinci'nin, Vinci kasabasındaki çocukluğu, Floransa'da Verrocchio Usta'nın yanındaki çıraklık günleri, ressamlar locasına girişi anlatılıyor. (V) Milano'ya gidişi, saray ressamı ve mühendis olarak yaptığı çalışmalar, Papalık Ordusu hizmetinde askerî ressam olarak geçirdiği yıllardan da bahsediliyor. (VI) **Otuz beşer dakikalık yedi bölüm hâlinde hazırlanan bu belgesel,** Türkiye'de de 1997 yılında bir televizyon kanalında yayımlanmış ve büyük ilgi görmüştü. **Parça iki paragrafa ayrılrsa ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?**

A) II. B) III.* C) IV. D) V. E) VI.

14-Bugüne kadar **pek çok ödül aldım, her ödülüm benim için ayrı bir gurur kaynağı.** Ama ödüller semboliktir, bence en büyük hediye, insanların eserlerimi beğenmesi, onlarda kendilerinden bir şeyler bulmasıdır. Bir de sanatçıların gençken ödül almasının daha anlamlı olduğunu düşünüyorum. Çünkü sanatla uğraşmak çok emek isteyen, yıpratıcı bir iştir ve teşvik gerektirir. Ayrıca **ödül almak, bir yükümlülüğü de beraberinde getirir; ödüllü sanatçı olmak, sonraki her eserinin daha iyi olması için çok çalışmayı gerektirir. Bu sözler hangi soruya karşılık söylenmiş olabilir?**

- A) **Aldığınız ödülleri nasıl değerlendiriyorsunuz?***
B) Aldığınız ödüller daha çok yapıt üretmenizi sağladı mı?
C) Sanat dünyasında tanınmak için ödül mü almak gerekir?
D) Sanat hayatınca ödülsüz sanatçılar başarısız mı sayılmalıdır?
E) Bir eser hangi özellikleri yönünden ödüle değer görülür?

15-(I) Özgün imgelerle şiir yazılması ve ozanın o imgelere yaslanarak sesini bulması, kuşkusuz başarıdır. (II) Ama bence, imgesiz, olağan bir içerikle sadece bilgi veren gelişigüzel bir özden şiir üretmek daha büyük bir başarıdır. (III) Çünkü böyle bir şiirde **imgeler dünyasına sığınmak söz konusu değildir.** (IV) **Ama bunu da aşan bir başarı yok mudur?** (V) Bana sorarsanız var: O da, o güne dek eskitilmiş, ağızlarda sakız olmuş, bayağı diyebileceğimiz bir içeriği şiire dönüştürmek olsa gerek. **Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra, düşüncenin akışına göre, "Büyüyü oluşturan, salt, sözcüklerin dizimidir." cümlesi getirilmelidir?** A) I. B) II. C) III.* D) IV. E) V.

16-İstanbul'a bir gelişimde, uzun yıllar gitmediğim, çocukluğumun geçtiği sokağı görmek **istedim.** Amacım bu sokakta yürüyerek geçmişini yeniden yaşamaktı. Melih Cevdet Anday'ın, "Yarın Başka Koruda" oyununu didik didik edip incelemiş biri için bağışlanamaz bir yanlışlığın içine düştüğümü, geçmişin çok gerilerde kaldığını hemen anlayacaktım. Zaman, tanınmaz hâle getirmişti Halit Ağa Caddesi'ni. Onca coşkunun, mutluluğun yaşandığı, umutların yeşerdiği çocukluğumun **sokağından yalnızca buruk bir tat aldım** o gün. Kırk yıl öncesine gidip kösedeki bakkaldan renkli selofan kâğıdına sarılı bir muz şekeri alsam **sanki gelecek mi** ağzımın tadı? **Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?** A) **Birinci kişili** anlatıma başvurulmuştur. B) **Tanımlamalar vardır.*** C) Birden çok duyuya seslenilmiştir. D) **Öznelik** söz konusudur. E) **Sözde soru cümlesine** yer verilmiştir.

17-Bir dilin söz dağarcığıyla o dili konuşan toplumun yaşama biçimi arasında çok sıkı bir ilişki vardır. Sözgelimi, sözcük sayısı Türkçeye oranla çok fazla olan İngilizcede yeşil için birkaç sözcük bulunurken Türkçede, doğayla içli dışlı olmanın bir sonucu olarak yosun yeşili, çayla yeşili, tirşe, ördekbaşı gibi birçok sözcük vardır. Bunun gibi söz dağarcığını oluşturan öğelerin somutluğu, soyutluğu da yine toplumun yaşama biçimine bağlıdır. **Bu parçadaki karşılaştırma aşağıdaki yargıların hangisini açıklar?**

- A) Türkçe, İngilizceye göre daha zengin bir dildir.
B) İngilizlerin yaşamında yeşil rengin kullanımı sınırlıdır.
C) Dillerin söz dağarcığı birbirinden ayrılıklar gösterir.
D) Türkçenin soyutlama gücü, İngilizceye göre daha gelişmiştir.
E) **Dillerin söz dağarcığının oluşumunda, yaşam koşullarının önemli bir yeri vardır.***

18-Bir ülkenin edebiyatıyla o ülkenin toplumsal yapısı arasında sıkı bir etkileşim vardır. Edebî eserleri toplumsal açıdan değerlendiren eleştirmenler ve edebiyat kuramcıları, sık sık bu gerçeğin altını çizerek; **edebiyatla toplumsal değişmeler arasındaki ilişkiyi vurgularlar. Toplum hayatında oluşan her türlü değişimin edebî ürünlere de yansıtacağını kanıtlamaya çalışırlar.** Toplumsal hayatı, edebî ürünlere doğrudan etki eden ve onları biçimlendiren temel etkenlerin başında sayarlar. **Bu parçadan çıkarılacak en kapsamlı yargı aşağıdakilerin hangisidir?**

- A) **Edebî eserler, toplumsal durum ve gelişmeleri yansıtır.***
B) Yazarlar, eserleriyle, yaşadıkları toplumu biçimlendirirler.
C) Yazarlar, eserlerinde öznel görüşlerini açıklarlar.
D) Bir ülkedeki toplumsal olaylar, aydınlarca izlenmelidir.
E) Edebî eserler, gerçeklerin gözlenip yorumlanmasıyla oluşur

19-(I) Ergenlik döneminde kişilerin geçirdiği bunalım veya bocalamalar, meslek seçimini de olumsuz yönde etkiler. (II) Öğretmen olmak isteyen genç, başka bir gün futbolcu olmaya karar verebilir veya çoktan beri doktor olmayı hayal ettiği hâlde aniden vazgeçip mühendisliğe heveslenebilir. (III) Kişilerin yaşadığı bu kararsızlık, bunalımlı bir dönemde olmalarının yanında, bu dönemde meslekleri ve kendilerini tam olarak tanıyamamalarından da kaynaklanabilir. (IV) Bu nedenle anne ve babalar, küçük yaşta itibaren çocuklarının ilgi duyduğu, zevk aldığı veya başarılı olduğu alanları belirlemeli; çocuklarını bu alanlara yönlendirmelidir. (V) Güçlü ve zayıf yönleri bilinerek yetiştirilen gençler, yeteneklerine göre meslek seçimi yapabilecek ve daha mutlu olabileceklerdir. Numaralandırılmış cümlelerle ilgili hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, bir sorunun tespiti yapılmıştır.
B) II. cümlede, soruna ilişkin örnekler yer verilmiştir.
C) III. cümlede, sorunun sebepleri verilmiştir.
D) IV. cümlede, sorunun çözüm yolları sıralanmıştır.
E) V. cümlede, soruna ilişkin bir ayrımı dile getirilmiştir.*

20-Aşağıdaki dizelerin hangisinde, "yaşama isteği" vardır?

- A) O şimdi kitaplarda bir isim, bir soyadı;
Bir parantez içinde doğum, ölüm yılları.
B) Neylersin, ölüm herkesin başında.
Uyudun, uyanamadın olacak.
C) Ölüm, ardıma düşüp de yorulma!
Var git ölüm bir zaman da yine gel!
D) Hülyası kalmayınca hayatın ne zevki var?
Bitsin hayırlısıyla bu beyhude sonbahar.
E) Açılmış bir kapı, ümit boşluğa,
Ölüm şifasıdır her üzüntünün.

21-"Yeni şair, eskimeyen ölmeyen yeni şair; bir dil arasından insanlara kendilerini en iyi anlatacak, sezdirecek şekiller bulmuş olan adamdır." düşüncesiyle aşağıdaki yargılardan hangisi arasında tam bir uyum vardır?

- A) Bir şairin eskimemesi, dil içinde kendine özgü yeni şekiller yaratmasına bağlıdır.
B) Bir şairin eskimemesi, kendine özgü bir söyleyişle, şiirinde bizi bize tanıtmaya bağlıdır.*
C) Bir şairin eskimemesi, yeni şekiller içinde, bizde yeni duygular uyandırmasına bağlıdır.
D) Bir şairin eskimemesi, şiirlerinde insanların kendi kendilerini bulmasına bağlıdır.
E) Bir şairin eskimemesi, şiirlerinde alışılmış konulara ve söyleyişe yer vermesine bağlıdır.

22-Barselona'nın ünlü açık hava müzesi Poble Espanyol, 1929 yılında, şehirdeki uluslararası bir fuar için Montjuic Tepesi üzerine yapılmış. Müzenin amacı ziyaretçilere İspanyol mimarisinin temsilî bir örneğini göstermek. Poble Espanyol, İspanya'nın hemen her bölgesinin farklı mimari tarzlarını temsil eden yapıların benzerlerinin inşa edildiği bir köy niteliği taşıyor. Diğer açık hava müzelerinden farkı, yapıların buraya taşınmış özgün örnekler olmayıp burada özel olarak inşa edilmiş yeni canlandırma örnekleri oluşu. İki mimar, bir mühendis ve bir ressamdan oluşan ekip, Poble Espanyol'un yaratım sürecinde yer almış ve İspanya'nın farklı yerel mimari tarzlarını yansıtan yüz on altı yapıyı inşa etmiş. Bu parçada Poble Espanyol Müzesiyle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

- A) Kimlerin ziyaret ettiğine* B) Nerede yer aldığına
C) Başka ülkelerdeki örneklerinden farkına
D) Yapımında kimlerin görev aldığına
E) Ne tür eserler barındığına

23-Açıkça söylemeliyim ki denizle bağım yok benim. Çocukluğumda, yani gördüklerimin ve işittiklerimin beni altın bir küre gibi biçimlendirdiği dönemlerde, denize ilişkin hiçbir bilgi edinmedim. Yaşadığım şehirler de uzaktı kıyılara. Çünkü hayatımın yirmi yılını bozkırda geçirdim. Belki bu yüzden, deniz imgesi ile gitme arzusu birleşti zihnimde. Ne zaman bir kıyı fotoğrafı görsem denizin esintisini alımda hissettim. Ama bu, denizi görmek, oralarda bulunmak arzusu değildi. Bu, gitme arzusu. Bu parçanın yazarıyla ilgili hangisine ulaşılamaz?

- A) Denize kıyısı olmayan bir yerde yaşamıştır.
B) Kıyı fotoğrafı bile onu hep heyecanlandırmıştır.
C) Denizi görmekten çok, yaşadığı yerden uzaklaşmak ister.
D) Denize kıyısı olan bir yerde yaşamayı arzu etmektedir.*
E) Denizle ilgili az birikimi bulunmaktadır.

24-Gazetelere bakılırsa pek yakında insanlık, 'ihtiyarlık' denen dertten kurtulup ebedî gençliğin iksirini bulacak! Tabii ondan sonra iş, ölümü öldürmeye kalıyor. Onu da bir şekilde başardık mı, bu yeryüzü cennetinde 'genç ve güzel' insanlar olarak kedsiz bir ömür süreceğiz. Açıkta böyle yazmıyor gazeteler ama her gün bıkmadan verdikleri haberlerle bunları demek istiyorlar. Bu parçada aşağıdakilerden hangisi eleştirilmektedir?

- A) İnsanların çok az gazete okuması
B) Genç kalabilmenin çok zor olması
C) Bilimsel gelişmelerin yavaş ilerlemesi
D) Dünyanın yaşanmaz bir yere dönüşmesi
E) Yaşlılığın bir sorun gibi gösterilmesi*

25-Karşılaşan iki karıncanın durup birbirlerini incelediklerine tanık olmuştunuzdur. Antenleriyle birbirlerinin kokusunu almaya çalışan bu karıncalar, aslında ----. Karıncaların kabuklarında birtakım kompleks hidrokarbon karışımları vardır. Bu kimyasalları koklayarak başka koloniden olanları ayırt ettikleri gibi, kendi kolonilerinin işçi veya kraliçe gibi farklı üyelerini de tanırlar. Bu parçada boş bırakılan yere, hangisi getirilmelidir?

- A) kendi kokularını yok ediyor
B) birbirlerine üstünlük kurmaya çalışıyor
C) bir tür kimlik tespiti yapıyor*
D) kolonilerini değiştirmek istiyor
E) türünün devamı için kendine eş seçiyor

26-Okumayı; televizyon izlemek, futbol oynamak gibi boş zamanları dolduran eğlendirici bir iş olarak değerlendirenlere söyleyecek sözüm yok. Onları okuma değil, oyalanmadır. Modaya uymak için raflarına çok satan kitapları dizilenin yaptığı da aynı şeydir. Oysa her kitap bir okyanustur. Ben okyanusun kıyısında gezinti yapmak yerine küçük teknesiyle dalgalar arasında boğuşan gerçek okuyucunun peşindeyim. Böyle diyen bir yazardan, aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenmez?

- A) Romanın, öykünün, denemenin labirentlerinde dolaşmayan okuyucu, sanatçının dünyasını tanıyamaz.
B) Her edebi eser, açık anlaşılır olsun ki okuyucu, yönünü bulsun.*
C) Yazar, eseriyle okuyucuyu düşünce derinliklerine taşımalı.
D) Okurken yorulmayı göze alan okuyucu olmak gerekir.
E) Birikimli okur, yazarın söylediğinden, söylemediğini çıkarmalı.

27-İbni Haldun'a göre, tarih, Yunan tarihçileri ile onlardan sonra gelen Müslüman tarihçilerin düşündükleri gibi, birtakım dinî, siyasi ve askerî olayları, oluş sırasına göre arka arkaya vermekten veya peygamberlerin ve hükümdarların hayatlarını anlatmaktan ibaret değildir. Bir tarihçinin, öncelikle tarihî olaylardaki benzerlikleri ve farklılıkları saptayarak bunlar arasındaki zaman ve mekân dışı nedensellik ilişkilerini belirlemesi gerekir. Hangisi, İbni Haldun'un tarih görüşünü örnekler nitelikte bir yargıdır?

- A) Sümerler, ziggurat denilen tapınaklarını rasathane olarak da kullanmış, Ay ve Güneş tutulmalarını hesaplamıştır.*
B) Türklerin Anadolu'ya akınları 11. yüzyılda Çağrı Bey ve Tuğrul Bey dönemlerinde yoğunluk kazanmıştır.
C) Tarihte çok uluslu imparatorlukların parçalanmasının ana nedenlerinden biri milliyetçilik akımının ortaya çıkıp güçlenmesidir.
D) Hititler ve Mısırlılar arasında yapılan Kadeş Antlaşması, yazılı bir antlaşmadır.
E) Hukuk-adaletin üstünlüğü anlayışı Mezopotamya'da, Lagaş Kralı Urgakina'nın düzenlediği kanunlarla ortaya konmuştur.

28. ve 29. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız...

Gümüş, elementlerin periyodik tablosunda simgesi Ag (Ag sembolü Latince argentum kelimesinden gelir.) olan beyaz, parlak, değerli bir metalik element... Geçirgenlik ve difüzyon yönünden sorun yaratmayan altın cevherlerine doğrudan yığın özütleme (Heap Leaching); daha yüksek tenörlerdeki cevherlere ise kırma –öğütme gibi cevher hazırlama ön işlemlerini takiben tank içerisinde karıştırmalı özütleme uygulanmaktadır. Yatak oluşum yapısının uygun olması koşuluyla çok düşük tenörlü cevherlerin düşük verimlilikle de olsa değerlendirilmesinde yerinde özütleme (In Situ Leaching) prosesi çözüm sağlamaktadır. Siyanürleme sonucu katı fazdan sıvı faza özütlenen altın ve gümüşün sıvı fazdan geri kazanımı, yüzey soğurma (adsorption) ve geri sıyırma (Desorption) işlemleriyle ön zenginleştirmeden sonra veya doğrudan çinko tozu ile çöktürme veya elektroliz (electrowinning) ve ergitme yoluyla gerçekleştirilmektedir. (I) XV. yüzyılın ikinci yarısında **Erzbergte ve Alp Dağları ile Schneebergde gümüş yatakları** bulundu. (II) Böylece gümüş miktarında **muhtesem** bir artış oldu ve dönemin pek çok darphanesi bu madenle dolup taşı. (III) **Gümüş bolluğu Avrupa'da para basımının çehresini değiştiren** bir reforma da öncülük etti. (IV) 1472 yılında Venedik'te başlayan bu reformla birlikte ilk kez ince, yassı Orta Çağ sikkelerinden **daha kalın ve sağlam sikkeler** basıldı. (V) Orta Çağ boyunca **Avrupa'daki sikkelerin tümü altın veya gümüş üzerine basılıyordu.** (VI) Hatta bu sikkeler öylesine incedi ki bir elin parmakları arasında kolayca kırılıbiliyordu. (VII) Oysa **Venedik'teki yeni sikkeler kesinlikle kıvrılıp bükülemeyecek** kalınlığa sahipti.

28-Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede **nesnel bir anlatım** vardır.
B) II. cümlede **öznellik** söz konusudur.
C) III. cümlede **genelleme** yapılmıştır.*
D) IV. cümlede **karşılaştırma** yapılmıştır.
E) VI. cümlede **neden-sonuç** ilişkisi vardır.

29-Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) **Farklı bölgelerde bulunan gümüş kaynaklarına**
B) **Gümüş madenin para basımındaki rolüne**
C) **Venedik'te basılan paraların niteliklerine**
D) **Darphanelerin teknik açıdan özelliklerine***
E) **Avrupa'da basılan paralardaki değişikliklere**

30. ve 31. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız...

Selvi veya servi ağacının görüldüğü yerler Akdeniz bölgesinden başlayıp, Himalayalara kadar uzanan geniş bir alanı kapsamaktadır. En çok Türkiye, Lübnan ve Suriye'de görülen selvi ağacı, diğer adıyla servi ağacı olarak da bilinmektedir. Tüm sene boyunca yeşil kalan ve yapraklarını dökmeyen yapıdadır. İlk aşamada da iğne şeklinde uzayan yaprakları daha sonrasında pula dönüşür. Yapraklarındaki reçine bezleri selvi ağacının oldukça hoş kokmasına neden olur. Kendine özgü kokusu ile birçok parfüm yapımında kullanılmaktadır. Ağırlığı çok fazla olmamakla birlikte boyları oldukça uzundur. Erkek ve dişi çiçekleri olmak üzere bir selvi ağacı üzerindeki çiçekleri kendi türlerine göre farklılık göstermektedir. Birkaç asır büyümeye elverişli olması ile dünya üzerinde bu özelliği ile nadir görülen ağaçlar arasındadır. Uzun ömürlü olmasına karşın büyümesi son derece yavaştır. Selvi ağacı birçok iklim koşullarında yetişmeye elverişli olup, nemli toprakları seven yapıdadır. Gelenek ve inançlarımızda **selvi ağacı, insanın doğumdan ölüme var olma çabasının sembolü** görülmüştür. Mevsimlerin zorlu şartlarına rağmen yeşilliğini hiç kaybetmemesi ve dayanıklı olması ile serviler, hayatı tasvir etmektedir. **Gövdesi semaya dik şekilde uzandığı için servinin doğruluğu temsil ettiğine inanılır. Onunla ilgili bir inanış da insana iyi şans getirdiği ve onu koruduğudur.** Ayrıca serviler, eski Türk kültüründe bolluk ve bereketi simgeleyen "hayat ağacı" olarak da nitelendirilmiştir. Ağacın mevsim şartlarına rağmen hep yeşil kalması ise ölümsüzlüğü simgeler. Aynı zamanda minareyi andıran servi, Osmanlı kültüründe de hayat ağacına benzetilmiş ve dallarına konmuş kuşların, hayatın içindeki canlıları temsil ettiği düşünülmüştür.

30-Bu parçaya göre servi ağacıyla ilgili inanışların ortaya çıkmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Diğer ağaçlara göre daha geniş bir alana yayılması
B) **İnsan topluluklarının yaşamına fayda sağlaması***
C) İnsanın fiziksel özellikleriyle benzerlik göstermesi
D) Ömrünün uzunluk bakımından insan ömrüne denk olması
E) Kimi özelliklerinden dolayı ona sembolik bir değer atfedilmesi

31 Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Toplumun katmanlarınca benimsenen değerler kolayca yayılır.
B) Hayatı anlamlandırırken doğadaki varlıklardan ve onların özelliklerinden faydalanılır.
C) Zorluklarına karşı çıkmak, kültürel-toplumsal değerlerle olur.
D) **Doğayı doğru yorumlayan toplumlar, yaşamı-ölümü iyi anlar.***
E) Doğaya anlam yüklenirken geçmiş tecrübelerden yararlanır.

32. ve 33. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız...

Türk evleri, kökeni Orta Asya'ya kadar dayanan bir mimari mirasa sahiptir. Anadolu'nun kendine özgü coğrafik ve kültürel ortamı ile Orta Asya'dan getirilen Türk kültürünün oluşturduğu Türk evinin belirli bir tasarım ve süsleme tarzı var. Klasik Türk evinin kendine has birçok karakteristik özelliği bulunmaktadır. En az iki katlı inşa edilen geleneksel Türk evlerinde erkeklerin oturma salonu olan selamlık alt kattadır. **Kadınlara mahsus olan haremlik ise** üst kattadır ve genellikle selamlıktan daha geniştir. Selamlık evin harem bölümüne sıkıntı vermemek için işlevsel bir çözüm olmuştur. Sokağa açılan avlular yüksek duvarlarla çevrilidir ve bu da hane halkının ev içinde rahat hareket etmesini sağlar. Günümüzün apartmanlarında balkonların karşıladığı ihtiyacı, geleneksel mimarimizde avlu karşılar. İçinde çardak ve çeşmelerin de bulunduğu **avlular aynı zamanda birer sohbet mekânıdır.** **Mahremiyetin bir başka uyarıcısı** ise kapı tokmaklarıdır. Evlerde biri ince diğeri kalın ses çıkaran iki halka tokmak bulunur. Eve gelen erkekler büyük tokmağı kullanır, bu ses ev halkına ikaz niteliği taşır. Kadınlar ise **küçük tokmağı kullanarak erkeklerin** avludan ayrılmaları gerektiğinin uyarısını yaparlar. Estetiğin işlevsellikle buluştuğu Türk evleri incelendiğinde tüm bu ayrıntıların belli bir amaca hizmet ettiği görülür.

32-Buna göre, geleneksel Türk evlerinin tasarlanmasında göz önünde bulundurulmuş temel etken hangisidir?

- A) **Özel yaşamın gizliliğini korumak***
B) Estetiğe ve düzene önem vermek
C) Kalabalık ailelerin beraber yaşamalarına uygun zemin hazırlamak
D) Konforu ve rahat yaşamı öncelemek
E) Kadınların ve çocukların güvenliğini sağlamak

33-Bu parçada geleneksel Türk evleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) **Fiziksel özelliklerinin neler olduğuna**
B) **Avlunun ne tür işlevsel yönlerinin bulunduğuna**
C) **Kullanımında cinsiyetin dikkate alındığına**
D) **Tarih boyunca tecrübeli ustalarca yapılabildiğine***
E) **Kapı tokmaklarının ne amaçla kullanıldığına**

TEST-74=1-C 2-A 3-D 4-E
5-C 6-D 7-B 8-E 9-A 10-C 11-A
12-D 13-B 14-A 15-C 16-B 17-
E 18-A 19-E 20-C 21-B 22-A
23-D 24-E 25-C 26-B 27-A 28-
C 29-D 30-B 31-D 32-A 33-D

TEST UZUNLUĞU:3753 SÖZCÜK
TAVSİYE SÜRE: 35 DAK.
OKUMA HIZI: DAKİKADA 107 KELİME
SİZİN SÜRENİZ: ---- DAKİKA
DOĞRU ----- / YANLIŞ -----